

Czynniki wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów

Karaszewski Włodzimierz, Haffer Mirosław

Książka podejmuje problematykę konkurencji w gospodarce w szerokim spektrum jej zagadnień teoretycznych i empirycznych, w odniesieniu do podmiotów gospodarczych i regionów. Tematyka ta należy do kluczowych zarówno w teorii nauk ekonomicznych, jak i praktyce gospodarczej. Ma też swoje szczególne znaczenie dla polskiej gospodarki. Podjęcie przez Polskę - jako pierwszy kraj - epokowego procesu transformacji gospodarki nakazowo-rozdziałczej w kierunku gospodarki rynkowej, a następnie wejście do Unii Europejskiej otworzyło szansę nadrobienia zapóźnień cywilizacyjnych, będących nie tylko wynikiem narzuconego systemu społeczno-politycznego po II wojnie światowej, ale ponad dwóch wieków wcześniejszej historii. Wykorzystanie tej szansy uzależnione jest od sprawności systemu ekonomicznego, a zwłaszcza stopnia, w jakim system ten stymuluje rozwój przedsiębiorczości i oddziałuje w kierunku podniesienia międzynarodowej konkurencyjności gospodarki. Skuteczność pościgu za krajami wysoko rozwiniętymi zależy od uzyskania zdolności czerpania, w skali podobnej jak one, korzyści z zagranicy, co staje się coraz trudniejsze. Wymaga bowiem nie tylko osiągnięcia akceptowanych powszechnie standardów, ale uczestnictwa w kreowaniu zmian prowadzących do uzyskiwania przewag. Z natury rzeczy nadrobienie opóźnień cywilizacyjnych musi oznaczać dla Polski przyjęcie przejściowo innej drogi czerpania z zagranicy niż w przypadku krajów dominacji gospodarczej. Przykładem jest import i eksport kapitału. Podczas gdy kraje najwyżej rozwinięte czerpią coraz bardziej z międzynarodowej alokacji własnego kapitału, Polsce potrzebny jest napływ zewnętrznego kapitału, nawet kosztem umiejscowienia tu produkcji czy usług wymagających niższego zaawansowania technologicznego, a wyższej pracochłonności. Jest to jednak droga, która już obecnie ukazuje korzyści w postaci pozytywnego oddziaływania, między innymi poprzez efekt dyfuzji, na potencjał konkurencyjności międzynarodowej polskich przedsiębiorstw, które coraz śміiej lokują swoje kapitały za granicą, podejmując tam działalność gospodarczą.

SPIS TREŚCI

Wstęp / 5

CZEŚĆ PIERWSZA - Rozwój myśli ekonomicznej, nauki o zarządzaniu / 7

1.1. MIROSŁAW BOCHENEK - Zarys rozwoju myśli ekonomicznej w Polsce / 11

1.2. STANISŁAW SUDOŁ - O ogólnej charakterystyce nauk o zarządzaniu / 45

CZEŚĆ DRUGA - Teoretyczne podstawy konkurencyjności / 67

2.1. MAREK JACEK STANKIEWICZ - Konkurencyjność przedsiębiorstwa - jej istota i źródła / 71

2.2. JOANNA PETRYKOWSKA - Źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw / 85

2.3. JUSTYNA ŁAPIŃSKA - Konkurencyjność a handel zagraniczny Polski / 97

2.4. WŁODZIMIERZ KARASZEWSKI, MAŁGORZATA SZALUCKA, KAROLINA DŁUGOŁĘCKA - Znaczenie bezpośrednich inwestycji zagranicznych dla konkurencyjności przedsiębiorstw - inwestorów / 115

2.5. MIROSŁAW HAFFER - Znaczenie innowacji dla konkurencyjności przedsiębiorstw / 137

2.6. ALDONA GLIŃSKA-NEWEŚ - Współcześnie podejmowane kierunki badań w zakresie znaczenia kultury organizacyjnej dla konkurencyjności przedsiębiorstwa / 151

- 2.7. IWONA SALEJKO-SZYSZCZAK - Konflikty jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa / 163
- 2.8. BOŻENA KOŁOSOWSKA - Kapitał źródłem konkurencyjności przedsiębiorstwa / 173
- 2.9. WOJCIECH KOSIEDOWSKI - Konkurencyjność regionów na przykładzie Europy Środkowo-Wschodniej / 195
- 2.10. WOJCIECH POPŁAWSKI - Znaczenie i uwarunkowania współpracy z instytucjami naukowo-badawczymi w budowaniu potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw / 213
- CZEŚĆ TRZECIA - Instytucjonalne uwarunkowania konkurencyjności / 233
- 3.1. WALDEMAR GLABISZEWSKI - Wyzwania rynku Unii Europejskiej a konkurencyjność polskich przedsiębiorstw ubezpieczeniowych / 237
- 3.2. JERZY BOEHLKE - Instytucjonalne uwarunkowania międzynarodowej konkurencyjności gospodarki / 251
- 3.3. ARKADIUSZ GRACZYK, MICHAŁ MOSZYŃSKI - Renta polityczna jako czynnik konkurencyjności sektora węgla kamiennego w Polsce / 267
- CZEŚĆ CZWARTA - Zarządzanie i jego instrumenty / 281
- 4.1. BOHDAN GODZISZEWSKI - Zarządzanie wiedzą źródłem przewag konkurencyjnych współczesnych przedsiębiorstw / 285
- 4.2. EWA ZYSNARSKA - Strategie negocjacji jako narzędzia poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw / 297
- 4.3. AGATA SUDOLSKA - Realizacja strategii kooperacji a innowacyjność przedsiębiorstw / 311
- 4.4. EWELINA SOKOŁOWSKA, JERZY WITOLD WIŚNIEWSKI - Ekonometryczne prognozy miesięcznej płynności finansowej jako narzędzie wzrostu konkurencyjności małego przedsiębiorstwa / 325
- CZEŚĆ PIĄTA - Zasoby ludzkie (wiedza) / 339
- 5.1. HANNA KARASZEWSKA - Zarządzanie wynagrodzeniami a konkurencyjność przedsiębiorstwa / 343
- 5.2. MONIKA MAKSYM, ZENON WIŚNIEWSKI - Gospodarowanie kapitałem ludzkim a perspektywy rozwojowe kraju / 355
- 5.3. EDWARD DOLNY - Potencjał ludnościowy jako czynnik konkurencyjności regionu na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego / 373
- 5.4. ANNA ŚLIWIŃSKA-OSIECKA - Przemiany postaw wobec pracy zawodowej a konkurencyjność przedsiębiorstw / 387
- CZEŚĆ SZÓSTA - Innowacje / 397
- 6.1. JERZY BOGDANIENKO, MARCIN KUZEL - Uwarunkowania innowacyjności przedsiębiorstw w XXI wieku / 401
- 6.2. MACIEJ ZASTEMPOWSKI - Makrouwarunkowania budowy potencjału innowacyjnego liderów polskiej gospodarki / 439
- 6.3. LECH NIEŻURAWSKI - Innowacyjność produktów jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa na przykładzie sektora mleczarskiego / 449
- CZEŚĆ SIÓDMA - Inwestycje / 461
- 7.1. MAŁGORZATA SZAŁUCKA - Wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych polskich przedsiębiorstw na ich konkurencyjność / 465
- 7.2. MAŁGORZATA JAWOREK - Wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na konkurencyjność polskiej gospodarki / 479
- 7.3. ANETA SZÓSTEK - Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a konkurencyjność regionów na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego / 495
- 7.4. EWA SIEMINSKA - Ryzyko kredytowe vs. konkurencyjność kredytów hipotecznych w kontekście globalizacji rynków finansowych / 509
- CZEŚĆ ÓSMA - Finanse / 521

- 8.1. LESZEK DZIAWGO - Greening Banking. Nowe aspekty konkurencyjności na współczesnym rynku bankowym / 525
- 8.2. DANUTA DZIAWGO - Relacje inwestorskie jako czynnik przewagi konkurencyjnej na rynku finansowym / 537
- 8.3. MICHAŁ BUSZKO - Obligacje strukturyzowane oraz certyfikaty indeksowe - instrumenty wzrostu konkurencyjności rynku giełdowego w Polsce / 547
- CZEŚĆ DZIEWIĄTA - Marketing / 561
- 9.1. MAREK DREWIŃSKI - Instytucje rynkowe a procesy gospodarczej integracji Unii Europejskiej (na przykładzie giełd towarowych w Polsce) / 565
- 9.2. KRZYSZTOF ANDRUSZKIEWICZ - Strategie marketingowe przewyższania kryzysów w polskich przedsiębiorstwach / 581
- 9.3. IWONA ESCHER - Marketing jako czynnik wzrostu konkurencyjności polskich instytucji kultury / 591
- 9.4. JOANNA PETRYKOWSKA - Marketingowo-logistyczna obsługa klienta jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa / 607
- 9.5. MIROSŁAW BOCHENEK - Tworzenie marek globalnych jako czynnik wzrostu konkurencyjności polskich przedsiębiorstw / 617
- CZEŚĆ DZIESIĄTA - Czynniki konkurencyjności regionów / 629
- 10.1. CZESŁAW SOBKÓW - Znaczenie potencjału produkcyjnego rolnictwa dla konkurencyjności regionu na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego / 633
- 10.2. MAREK ZARĘBSKI - Czynniki konkurencyjności obszarów wiejskich / 645
- 10.3. JAN ADAMIAK, MARIA KOLA-BEZKA - Polityka spójności Unii Europejskiej i jej rola w podnoszeniu konkurencyjności polskich regionów na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego / 659
- 10.4. ARANKA IGNASIAK-SZULC - Turystyka jako czynnik konkurencyjności regionu na przykładzie województwa kujawsko-pomorskiego / 673